

[Oluf Pedersen.]

efter kyndige Folk, der samtidig er ansvarsbevidste, som vil arbejde efter dette Lovforslags Metoder, vil man ikke have nemt ved at finde dem.

Lovforslagets Hovedpunkt er § 4, gennem hvis Bestemmelser man vil forsøge, om det ikke skulde være muligt at puste Erhvervslivet op, idet man tror, man kan faa sat Erhvervslivet i Gang uden at skabe den Tilpasning af Prisforholdene, som er nødvendig, en Tilpasning, som efter min Opfattelse kræver en Sænkning af Renten og af Skatterne. Denne Sænkning kan man kun faa ved at afskaffe den falske Kapital. Jeg skal gøre nogle korte Bemærkninger om de 3 Punkter i § 4, som jeg anser for at være de mest farlige.

I § 4, Nr. 2, bestemmes det, at der kan ydes Laan til eller foretages Indlaan i Banker og Sparekasser, og det er vel, fordi man venter, at den Maksimalrente, der skal fastsættes, vil medføre Udtræk af Bankerne og Sparekasserne. Men vil altsaa gennem disse Indskud sikre sig Pengeinstitutternes Likviditet. Man maa imidlertid gøre sig klart, at Kronens Regulator i første Række er Diskontoen. Saa snart man har fastsat denne Maksimalrente, har man slaaet Regulatoren ud af Haanden paa sig selv, og saa er der ingen, der er Herre over, hvilken Kronekurs vi vil faa. Jeg anser den paagældende Bestemmelse for at være meget farlig.

I Punkt 3 sammesteds foreslaas det, at der kan ydes Laan til Erhvervsvirksomheder, der er kommet i Likviditetsvanskeligheder. Vi har for nylig i dette høje Ting behandlet et Lovforslag angaaende en stor Erhvervsvirksomhed, som mente, at den var kommet i Likviditetsvanskeligheder. Gennem Handelsministeriet undersøgte man Forholdene i Løbet af ca. 1½ Maaned med det Resultat, at der blev forelagt et Lovforslag her, hvorefter man ikke vilde erkende, at det, der var i Vejen, ikke blot var, at Virksomheden var i Likviditetsvanskeligheder. Hvis denne Bestemmelse i det foreliggende Lovforslags § 4, Punkt 3, havde været gældende Lov paa det Tidspunkt, da vi første Gang behandlede den paagældende Virksomheds Forhold her, vilde man jo sikkert have ydet den Hjælp, og man vilde saa have opretholdt en Virksomhed, hvorom det nu oplyses, at den det sidste Aar bl. a. paa Grund af meget høje Direktørlønninger har givet 6 Mill. Kr. i Underskud. Det er den Slags Virksomheder, man kunde risikere at komme til at redde ved Hjælp af de her foreslaaede Laan til Erhvervsvir-

somheder, der er kommet i Likviditetsvanskeligheder.

Ifølge § 4, Punkt 4, skal der ydes Garanti mod Tab paa Laan, der ydes til Erhvervsvirksomheder; Garantien kan omfatte $\frac{2}{3}$ af Tabet over $\frac{1}{4}$ af Laanebeløbet. Jeg maa i Anledning af dette Forslag sige, at saa finder jeg, at Kommunismen er mere konsekvent, thi i et kommunistisk Samfund er det saadan, at Fællesskabet overtager baade Gevinst og Tab, men her prøver man paa at indrette det saaledes, at de enkelte skal tage Gevinsten, medens Fællesskabet skal bære Tabet, hvis et Tab fremkommer. Vi maa i højeste Grad beklage, hvis det virkelig viser sig, at der her i Rigsdagen kan samles et Flertal om en saadan Bestemmelse.

I Lovforslagets andet Afsnit stilles der Forslag om Fastsættelse af en Maksimalrente. Jeg maa antage, at dette skal staa paa Linie med Lovgivning mod Aager. Hvis man vil have en Renteseenkning, tror jeg nu nok, man skal prøve at finde bedre Veje. For øvrigt maa jeg sige, at den Renteseenkning, der er Tale om, jo ikke er ret stor, naar det er Meningen, at de særlige Tilfælde, hvor man kan tillade en højere Rente end Maksimalrenten, kan omfatte hele Landsdele, saaledes som det fremgik af det ærede Medlem Hr. Krag's Udtalelser, f. Eks. hele Jylland.

Det er for øvrigt ogsaa underligt at se, at man i en Paragraf, hvis Motiv aabenbart er dette, at det er urimeligt, at der gives saa høj en Rente, som Tilfældet er for Tiden, undtager den Rente, der gives til Fremme af Skolebørns Opsparing; man skulde synes, at netop for Børns Vedkommende maatte man af Opdragelsehensyn lade være med at gøre Undtagelse.

Jeg vil tro, det er muligt ad andre Veje at naa til en Sænkning af Renten, nemlig ved at inddrage de Værdier, som tilhører Fællesskabet, ved at afskaffe den falske Kapital. Derved slap man af med den halve Gældsbyrde, og saa kunde man for den anden Halvdels Vedkommende afskaffe Nødrenten, saa at selve Rentefoden kom ned. Det vilde være en Lempelse, som var langt større end den, man her tilsigter, og en Lempelse, som man kunde opnaa, uden at man behøvede at gribe ind overfor Erhvervslivet paa den Maade, som her sker. Man skulde i det hele taget prøve paa at skaffe en naturlig Omsætning indenfor Erhvervslivet i Stedet for at puste det op ved Hjælp af den Krisefond, man her vil lave.

Jeg maa altsaa afvise § 4, Punkt 2, fordi den er farlig; den vil fratage de an-